

Oponentský posudek

Jméno diplomantky	Alexandra Luksch
Téma práce:	Informovaný souhlas pacienta
Rozsah práce:	214 205 znaků
Datum odevzdání práce:	15. 06. 2023 (datum odevzdání elektronické podoby) 15. 06. 2023 (datum odevzdání tištěné podoby)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Medicínské právo představuje novější obor práva. Medicínské právo však představuje obor, kterému je rovněž nezbytné věnovat pozornost. S ohledem na zásadní význam lidské důstojnosti a regulace zásahů do lidské integrity je nezbytné též právně analyzovat institut informovaného souhlasu. S ohledem na novou právní úpravu soukromého práva a i právní úprava ohledně poskytování lékařské péče v České republice je možné téma hodnotit jako aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je středně náročné z hlediska znalostí příslušných ustanovení občanského zákoníku a souvisejících předpisů. S ohledem a cíle práce se autorka musí vyhnout jen prostému popisu právní úpravy či judikatury, ale skutečně i identifikovat problémová, nejasná, nedostatečná či sporná místa právní úpravy a případně i vyjádřit vlastní stanovisko a názor, jak problémovou právní úpravu změnit či upravit. Práce je o to náročnější, že autorka realizovala vlastní studii.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do devíti kapitol, k tomu je potřeba přičíst úvod.

Strukturu práce považuji za vyhovující. Počet kapitol je vyhovující. Přiměřeně obsahově i rozsahem je obsah celé práce mezi jednotlivé kapitoly rozdělen. Autorka rovněž fakticky postupovala od obecného ke zvláštnímu, což je obvyklý a osvědčený postup.

4. Vyjádření k práci

Autorka si vytkla jako cíl „*komplexně zanalyzovat a zhodnotit účinnou právní úpravu, o kterou se informovaný souhlas opírá včetně náležitostí, které by měl souhlas obsahovat se zaměřením na poučení pacienta, jakožto kruciólní aspekt informačního procesu mezi pacientem a lékařem*“ (str. 9).

Mám za to, že práce představuje poměrně kvalitní zpracování dané problematiky a rovněž i poukazuje na sporné nebo nejasné body.

Za poněkud nesystémové považuji zahrnutí jedné kapitoly ohledně zahraničních právních úprav celkem 5 zemí (Norska, Švédsko, Dánsko, Finsko, Island). Z práce a přehledu pramenů je zřejmé, že autorka nečerpala z originálních textů, ve kterých jsou tyto právní úpravy psány. Na místě bylo spíše se věnovat jedné nebo dvěma zemím a právní úpravu popsat detailněji. Rovněž není s popsanou právní úpravou těchto zemí v textu práce dále pracováno, tj. vlastní komparační prvek fakticky chybí.

Autorka na str. 33 uvádí, že lékařská dokumentace se vede v písemné nebo digitální podobě, ačkoliv zákonný termín je „v listinné nebo elektronické podobě (§ 54 odst. 1). Na str.42 autorka hovoří o škodě na zdraví pacienta, ačkoliv na zdraví vzniká „újma“.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Mám za to, že autorka vytčený cíl práce splnila. Poukázala na sporné otázky (právně i filozoficky), vyjádřila vlastní názory a i navrhla vlastní právní úpravu.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka pracovala samostatně. Nemám pochyb o tom, že práce je samostatným autorčíným dílem.
Logická stavba práce	Práce je logicky vystavěna od obecního ke zvláštnímu. Je třeba vyzdvihnout, že autorka ve velké části práce skutečně metodou analýzy a syntézy představuje vlastní stanoviska a poukazuje na právní řešení, která nejsou přijímána zcela jednotně.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka v dostatečné míře pracuje s českými zdroji. Zahraniční zdroje sice zcela neabsentují, aly mohly být zastoupeny v širší míře, a to i s ohledem na poměrně mezinárodní význam souhlasu pacienta ve vyspělých zemích.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je provedena dostatečně, když autorka poukázala na relevantní právní úpravu a i judikaturu. Je třeba vyzdvihnout vlastní výzkum ve zdravotnických zařízeních.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Velikost textu i grafická úprava je obvyklá.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je z hlediska jazykové a stylistické na dobré úrovni. V práci se nevyskytují pravopisné chyby či překlepy.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Připomínky:

Viz výše

Otázky k obhajobě:

- Jakou formou má pacient udělit písemný informovaný souhlas, pokud lékařské zařízení vede zdravotnickou dokumentace v souladu s § 54 odst. 1 zákona o zdravotních službách v elektronické podobě?

- Na str. 42 autorka uvádí, že „v situaci, kdy poskytovatel zdravotních služeb provedl zákrok na pacientovi s potřebnou péčí a profesionalitou, avšak nedostatečně ho poučil před samotným zákrokem, nese odpovědnost za případnou škodu na zdraví pacienta.“ Jde v případě nedostatečného poučení pacienta před samotným zákrokem o porušení zákonné nebo smluvní povinnosti? Jaký má vliv odpověď na tuto otázku na vymáhání náhrady škody/újmý pacientem?
- Je zdravotnické zařízení povinno k náhradě škody/újmý v případě, kdy lékař poruší svou informační povinnost vůči pacientovi a po zákroku nastane komplikace, o které by ale lékař, i při řádném a úplném splnění informační povinnosti, nebyl povinen informovat?
- Představuje samotné porušení informační povinnosti zásah do osobnostních práv pacienta, který může mít za následek povinnost hradit újmu pacientovi za zásah do jeho osobnostních práv?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji práci k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 24. 08. 2023

JUDr. Michael Zvára, Ph.D., LL.M.
oponent